GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romănia și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 22. Dumineccă 27 Ianuariu (8 Februariu) 1885.

Brașovŭ, 26 Ianuariu (7 Febr.) 1885.

Este de lipsă ca sĕ urmărimŭ cu cea mai mare atențiune fasele campaniei întreprinse cu scopŭ de a nimicí cu desĕvêrșire libertatea de pressă pentru Românii și Sașii din Transilvania.

Prevederile și presupunerile nóstre în privința tacticei celorŭ dela putere se adeverescŭ. Stămŭ fată c'unŭ atacŭ combinatŭ. Blasiu Orban din stânga estremă a devenitŭ deodată omulŭ situațiunii. Nu numai foile oposițiunale, ci și cele guvernamentale se grăbescŭ a cântá în corŭ: Vivat, vivat, Blasius!

Incă nicĭ nu sosise la Clușiu vestea despre interpelațiunea vitézului Blasiu și foile maghiare de acolo prediceau acestŭ mare evenementŭ scriindŭ, că jurații din Sibiiu trebue sĕ fie coborîțĭ de pe tribuna de judecătorĭ, unde nu merită a stá, și exlamândŭ: „Sĕ nu ne mai facemŭ ilusiunĭ. Aspirațiunile deșteptate nu le putemŭ negá. Sĕ lucrămŭ dér. Cine nu e cu noi e în contra nóstră!“ (Kolozsvári Közl. Nr. 30.)

Indată după ce au aflatŭ cuprinsulŭ interpelațiunei lui Blasius Orban, pe care o așteptau cu mare nerĕbdare, foile clușiene s'au grăbitŭ de a-i da aprobarea lorŭ și a-i mulțumi pentru că „a sciutŭ a se folosi așa de bine de ocasiunea“ ce i-au oferit'o procesele de pressă din Sibiiu.

Dar sĕ nu ne oprímŭ la „dii minorum gentium“ din Clușiu, ci sĕ mergemŭ mai departe „mai la centru“ și sĕ citămŭ următórele cuvinte, cu carĭ încheiă „Pester Lloyd“ de Vinerĭ articlulŭ sĕu de fondŭ:

„In ceea ce privesce asemenĭ sentințe, ca ceea ce s'a datŭ de curêndŭ în Sibiiu, lucrulŭ este fórte simplu. Statulŭ este acela, care print'o lege a încredințatŭ juraților apĕrarea drepturilorŭ cetățenilorŭ sĕi și și apĕrarea sa propriă, adecă a statului. Acelora, cari nu suntŭ demnĭ de a esercitá acestŭ sfântŭ dreptŭ și carĭ nu suntŭ capabilĭ de a-șĭ împlini acésta datoriă, acelora statulŭ n'are decâtŭ sĕ le ia simplu earășĭ din mână puterea, ce le-a dat'o; elŭ nu va delăturá principiulŭ juriului, dér nu'lŭ va mai lăsá pe mâna acelora, cari voiescŭ sĕ'lŭ întrebuințeze ca armă în contra statului. Orĭ-ce disposițiune a guvernului, ce va avé de scopŭ acésta póte sĕ fie sigură de consêmțemêntulŭ necondițiunatŭ alŭ tuturorŭ partidelorŭ.“

„Fórte nemeritŭ observă adĭ „Egyetértés“: „Nu ne trebue lege contra dinamitiștilorŭ și anarchiștilorŭ, de carĭ la noi nu se află nicăirĭ; adevĕratele mine de dinamită spre distrugerea statului suntŭ verdictele de feliulŭ celui mai recentŭ din Sibiiu“ și totŭ asemenea *ne alăturămŭ necondiționatŭ* — o plăcere ce arareorĭ o putemŭ avé — și la interpelarea de erĭ a deputatului Blasiu Orban,“

„Dacă verdictulŭ din Sibiiu légă mai strînsŭ pe Românĭ și Sașĭ unii cu alții, elŭ a deșteptatŭ de altă parte în tóte partidele maghiare sêmțĕmêntulŭ de solidaritate față cu astfelŭ de dușmănii și le-a convinsŭ despre necesitatea unei grabnice schimbărĭ a acelei instituțiunĭ, pe care de-a o susțíné și mai departe, după astfelŭ de esperiințe, n'ar fi din parte-ne nicĭ mărinimiă nicĭ liberalismŭ, ci slăbiciune de creerĭ, carĭ pe lângă pagubă ni-ar atrage și batjocura dușmanilorŭ.“

Va sĕ dică „solidaritatea tuturorŭ partidelorŭ maghiare.“ Deodată „Pester Lloyd“ conglăsuesce cu „Egyetértés“ și are rara plăcere de a „consêmți necondiționatŭ la interpelarea lui Blasius din stânga estremă. Și ce scopŭ are acéstă conglăsuire a guvernamentalilorŭ cu oposițiunalii, ce urmăresce solidaritatea lorŭ proclamată de organulŭ dlui Tisza?

Este vorba de a ni se nimici și ultimulŭ restŭ de libertate, de care ne puteamŭ folosi în lupta nóstră legală contra sistemului asupritorŭ de adĭ: libertatea pressei. Sĕ nu ne mai putemŭ nicĭ plânge în viitorŭ, sĕ nu mai afle nimenĭ pe lume nemulțumirea și durerile nóstre. Este cu unŭ cuvêntŭ încoronarea despotismului, ce se esercéză în contra nóstră sub masca constituționalismului.

Ei bine, acum scimŭ destulŭ de lămuritŭ la ce țintescŭ adversarii noștri. Ce mĕsurĭ vomŭ luá spre apĕrarea nóstră? Sci-vomŭ rĕspunde cu solidaritate la solidaritatea lorŭ?

CRONICA POLITICĂ.

Se apropiă timpulŭ când se vorŭ începe desbaterile asupra reformei camerei magnaților. In ajunulŭ acestorŭ importante desbaterĭ se observă o mișcare mare în sênulŭ aristocrației, ca pe timpulŭ proiectului de lege pentru căsătoriile mixte. In ședința din urmă a camerei magnaților, 41 de aristocrațĭ cu dreptŭ de votŭ au anunțatŭ cererĭ spre a li se trămite cărțile de invitare regescĭ; între aceștia se află principii Franciscŭ și Henricŭ Lichtenstein, Gustav Lamberg și Carolŭ Trauttmansdorff (toțĭ austriacĭ), mai departe 17 comițĭ, 16 baronĭ și 4 fișpanĭ.

Nu se scie ce sórte va avé proiectulŭ de reformă, dér se dă cu socotéla că elŭ va cădé în camera magnaților. Nu numai magnații oposiționalĭ suntŭ în contra lui, ci și episcopii și toțĭ acei membri vechĭ, carĭ suntŭ amenințațĭ de a-șĭ perde dreptulŭ de magnatŭ în urma reformei. Chiar și magnații din Ardélŭ se pregătescŭ a face oposițiune și foile maghiare ardelene asigură, că aceștia în adevĕrŭ au dreptate de a se plânge, căcĭ drepturile lorŭ au fostŭ multŭ ignorate în proiectulŭ de lege alŭ d-lui Tisza.

*

Guvernulŭ ungurescŭ se dice că are de gândŭ, îndată ce se va termina reforma camerei magnaților, sĕ aducă în camera deputaților unŭ proiectŭ de lege, prin care sĕ se prelungéscă durata mandatului de deputatŭ dela trei anĭ la cincĭ anĭ. Acéstă mĕsură are de scopŭ numai asigurarea domniei sistemei actuale încă pe unŭ șirŭ lungŭ de anĭ. Ar fi fórte tristŭ dacă arŭ succede a mai țíné în viață multă vreme acestŭ sistemŭ. Guvernanții noștri actualĭ nu vĕdŭ că sărăcindŭ și slăbindŭ națiunile nemaghiare sufere în tóte privințele și statulŭ, care este alŭ tuturorŭ și nu numai alŭ Maghiarilorŭ.

*

Cetimŭ în »Luminătorulŭ«: Deputații sêrbĭ din Ungaria și Croația, fără considerare la coloritulŭ lorŭ politicŭ, se consultă de mai multe dile între dênșii cu scopŭ: d'a statorí o programă comună în politică, pe carea s'o urmăréscă toțĭ Sêrbii. Ce programă vorŭ statori ei, acésta încă nu o scimŭ, dar faptŭ e, că tare iute și de grabă vĕdură și se convinseră Sêrbii, cumcă au greșitŭ tare și mare fiasco au făcutŭ cu programa renumită din Chichinda-mare, față cu vechia lorŭ programă națională din Becicherecul-mare. Fără sĕ preocupămŭ opiniunile și vederile fraților Sĕrbĭ, una îi rugămŭ sĕ aibă în vedere, adecă că este imposibilŭ a eluptá drepturĭ naționale de carĭ au și ei lipsă, fără a face politică națională. Dacă ei urmărescŭ scopurĭ naționale atâtŭ pe terenulŭ politicŭ câtŭ și pe celŭ bisericescŭ, atuncĭ nu le rĕmâne decâtŭ a'șĭ susțíné vechia lorŭ programă națională, ér încâtŭ pentru acțiune, ar avé sĕ se însoțéscă cu acea naționalitate care urmăresce asemenea scopŭ, asemenea programă. Dacă d-nii Sêrbĭ nicĭ după esperiențele de până acum nu vorŭ fi cu dînșii în curatŭ, în acéstă privință, atuncĭ noi le dicemŭ că mai bine sĕ se culce, orĭ sĕ nu mai vorbéscă de politică și de programă națională, ci sĕ facă politică: fiecare pentru punga sa.

*

Pórta otomană arată în circulara sa către puterile europene privitóre la ocuparea unorŭ puncte la țĕrmii Mărei roșie de către Italia, că s'a adresatŭ de-adreptulŭ guvernului italianŭ și l-a provocatŭ, sĕ-șĭ retragă trupele din tóte punctele ocupate și în viitorŭ sĕ nu mai calce drepturile de suveranitate ale Sultanului.

*

Courbet a telegrafatŭ din Chelung guvernului francesŭ, că 1500 de Francesĭ cu 4 tunurĭ au ocupatŭ la 25 Ianuariu mai multe locurĭ întărite inimice, care amenințau trecerea Francesilorŭ dinspre sudostŭ către posițiunile ce dominau minele. După ocuparea unei tarĭ posițiunĭ de pe platoulŭ prăpăstiosŭ și bine fortificatŭ, s'au continuatŭ operațiunile. Dușmanulŭ a opusŭ o vitejéscă resisteuță și împușcă bine. Trupele francese arătau o mare plăcere de luptă. Perderile Francesilorŭ suntŭ de 9 morțĭ și 35 rănițĭ.

Procesulŭ de pressă alŭ „Tribunei.“

(Urmare)

Și apoi una mai permiteți-mĭ — situațiunea e întocmai aceea, ca în dilele nu de multŭ trecute, când încă am statŭ în fața unei foi a jurnalisticei române, și când am disŭ: una sĕ-o precugetațĭ! Câte ființe credule din poporulŭ domnului autorŭ alŭ citatului articolŭ nu pândescŭ după cuvintele inteligenților sĕi. In câte légĕne a sĕrăciei spirituale nu'i chemată diaristica a aduce cultură și povață. Ce sĕ întêmplă acuma, când urechia credulă, necultă, și ce'i mai rĕu: cea semidoctă aude astfelŭ de vorbe! Mi s'ar puté póte reflecta, că unŭ primŭ articolŭ nu e scrisŭ pentru ómenĭ neculțĭ, e posibilŭ însĕ că e scrisŭ pentru semidocțĭ, carĭ caută în elŭ cultură, și e imposibilŭ, de a înțelege altcum cuvintele clare, ce se cuprindŭ în elŭ. Susținŭ decĭ pe basa §-lui 173 din proc. pen. acusa în contra d-lui Slavicĭ, ca autorŭ alŭ articolului incriminatŭ și în contra d-lui Popŭ Pĕcurarŭ, ca redactorŭ rĕspundĕtorŭ alŭ „Tribunei«, și cerŭ dela d-vóstră pentru acestŭ faptŭ a'i declara de vinovațĭ, fiind din parte-mĭ atâtŭ de convinsŭ despre dreptatea pretenției mele, ca despre lumina sórelui, care străbate în aceste localitățĭ. Ca sĕ judecațĭ amĕsuratŭ jurămêntului d-vóstre, închipuiți-vĕ, că vorbele aceste s'ar fi pronunțatŭ în Germania în contra statului germanŭ, în Austria cea cu multe limbĭ în contra statului austriacŭ, căcĭ cred că acolo ar fi fostŭ unŭ strigĕtŭ de indignare ecoulŭ acelora. Totŭ astfelŭ credŭ, că nu pretindŭ nicĭ dela d-vóstră ceva nejustŭ, când dicŭ: Bărbatulŭ, care a scrisŭ aceea, e puníbilŭ.

Cu privire la vinovăția subiectivă a amêndurorŭ acusațĭ nu puteți se vĕ îndoițĭ, dacă ațĭ aflatŭ odată însușĭ articolulŭ de punibilŭ. Slavicĭ recunósce, că e autorulŭ articolului, négă însĕ intenția rĕutăciósă. Eu nu potŭ de locŭ crede, că unŭ omŭ de vada și cultura dlui autorŭ sĕ fi voitŭ altceva, decâtŭ ceea ce a scrisŭ, séu sĕ fi scrisŭ altceva decâtŭ ceea ce a voitŭ sĕ scrie. Cuvintele sale nu se mai potŭ trage la îndoiélă; și nu potŭ nicĭ aceea crede, ca autorulŭ întru atâtŭ de puținŭ sĕ se încrédă în péna sa, încâtŭ sĕ nu fi voitŭ a face cu ea efectŭ, ci sĕ fi voitŭ sĕ scrie numai unŭ articolŭ, care nu va sĕ dică nimicŭ.

Dice apoi, că dênsulŭ cere ca autorulŭ sĕ fie osênditŭ numai ca scriitorŭ și încâtŭ pentru afirmarea autorului, că elŭ a fostŭ totdéuna plăcutŭ maghiarilorŭ, se miră că numai în Sibiu e avisatŭ omulŭ la o dușmăniă órbă împotriva statului maghiarŭ. Este o margine peste care nu se póte trece. In Ungaria numai națiunea magbiară are puterea morală de a duce rolulŭ de conducĕtóre. Autorulŭ, dice, are o manieră de totŭ curiósă de a'șĭ esprima părerile. Dar juriulŭ trebue sĕ eserciteze justiția cu acela, care le-a esprimatŭ. Apoi urméză așa: D-lŭ Păcurarŭ se recunósce ca redactorŭ respundĕtorŭ alŭ »Tribunei,« a cetitŭ articolulŭ înainte de edare și l'a admisŭ sĕ apară în fruntea diarului. Prin urmare eu considerŭ de motivată și vinovăția lui subiectivă. Dacă d-vóstră cumva nu ațĭ afla de punibilŭ cuprinsulŭ acestui articolŭ, sĕ nu aflațĭ vre-o vinovăție personală, la ceea-ce nu mĕ așteptŭ, sĕ nu zărițĭ în elŭ intenția rĕutăciósă, atuncĭ acusatorulŭ publicŭ și-a ținutŭ de dorință, a indicá în potriva ambilorŭ acusațĭ acusa eventuală, pentru predarea publicității a unui articolŭ și așa punibilŭ și pentru negligearea atențiunei obligate și a îngrijirii pe basa §-lui 34 procedurei din anulŭ 1853.

După-ce procurorulŭ a esplicatŭ paragrafulŭ acesta a continuatŭ: Acéstă acusă eventuală trebue sĕ o susținŭ; peatru că, décă a obvenitŭ numai negrijea, care a deschisŭ calea spre publicitate unui astfelŭ de articolŭ, și acésta trebue sĕ se pedepséscă; deórece elŭ ar puté serví de făcliă de aprinsŭ pentru spiritele agitate, precum pedepsesce mama pe copilŭ, care se jócă cu lumina, ca sĕ țină minte, sĕ se lase de astfelŭ de jucărie, care se póte preface în flacără ardêndă. Eu am vorbitŭ și

sperezŭ, că d-vóstră veţĭ fi conduşĭ de consciinţa sublimă, ce averĭ marĭ aveţĭ de a apĕră. Poftiţĭ a privi încă odată la cuprinsulŭ articolului şi la efectulŭ lui celŭ între împrejurările actuale. Orĭ cum va suná verdictulŭ d-vóstre, eu îlŭ privescŭ de adevĕrată expresiune a consciinţei d-vóstrĕ. Mie permiteţi-mĭ însĕ a aştepta, ca verdictulŭ d-vóstrĕ sĕ fie: vinovaţĭ.

Ioanŭ **Slavicĭ**: După ce am auḑitŭ acum motivarea acusării, sunt atâta de convinsŭ, că punctulŭ de plecare alŭ acusării a fostŭ numai o neînţelegere. Dacă d-lŭ procurorŭ ḑice, că e de prisosŭ a mai intemeiá acusarea, aşŭ puté şi eu sĕ rĕspundŭ, că e de prisosŭ sĕ mĕ apĕrŭ. De sigurŭ însĕ nu e de prisosŭ nicĭ întemeiarea acusării, nicĭ apĕrarea. Ceea-ce se petrece aicĭ e unŭ lucru seriosŭ: trebue sĕ aibă unŭ scopŭ. Eu găsescŭ punctulŭ de gravitaţiune alŭ acusării în afirmarea, că este o duşmăniă órbă contra statului în mine şi într'unŭ cercŭ de bărbaţĭ. O negŭ acesta cu tótă hotărîrea: primejdia, ce se presupune aicĭ, nu există. E inexatŭ, ceea-ce d-lŭ procurorŭ susţine, că eu agitezŭ contra statului ungarŭ şi contra Maghiarilorŭ. Am trasŭ numai conclusiunea logică şi am enunţatŭ, că procederea guvernului trebue sĕ aibă urmarea firéscă, că aceia, carĭ astăḑĭ suntŭ amicii statului ungarŭ şi ai naţiunii maghiare, vorŭ trebuí sĕ devină duşmanĭ. Eu încheiu cu cuvintele: Nimenĭ nu póte sĕ péră, fără ca sĕ dee din mânĭ şi din picióre. Şi nu înţelegŭ, cum s'au pututŭ restălmăci cuvintele mele. A doua obiecţiune ce voiescŭ a face e privitóre la imputarea, că aşŭ fi scrisŭ articolulŭ cu scopulŭ de a mĕ însinuá pe lângă concetăţenii mei germanĭ, carĭ acum, din întêmplare suntŭ judecătorii meĭ. Mi-se împută prin acésta o intenţiune ordinară. Vĕ încredinţezŭ însĕ, că daca Germanii le-arŭ face Maghiarilorŭ din Clusiu ceea-ce Maghiarii le facŭ Germanilorŭ în Sibiiu, aşŭ fi totŭatâtŭ de indignatŭ de Germanĭ, cum suntŭ acum de Maghiarĭ, — indignatŭ, nu ca Romanŭ, ci ca omŭ, ca cetăţénŭ, care vede, că ceea ce se petrece, nu póte sĕ aibă decâtŭ urmărĭ rele. Nu voiescŭ sĕ întru aicĭ în discuţiunĭ politice. Trebue însĕ sĕ facŭ o obiecţiune în ceea ce privesce rolulŭ conducĕtorŭ alŭ Maghiarilorŭ. Nu combatŭ conducerea Maghiarilorŭ, am ḑisŭ însĕ şi ḑicŭ, că ei nu se folosescŭ de conducerea lorŭ astfelŭ, cum cere bineie ţĕrii, şi că prin acésta e primejduită chiar şi conducerea ea însaşĭ. Mi-se mai face imputarea, că cerŭ intervenirea străinătăţii. Eu credŭ, că este în interesulŭ statului şi alŭ naţiunei maghiare, sĕ producă simpatii în Germania şi în Romănia, căcĭ de aceste două ţĕrĭ e vorba. Aşa a şi fostŭ. Dacă însă acum unŭ Românŭ merge la Bucurescĭ şi i se pune întrebarea, — cum mergĭ trebu-rile pela voi? — Elŭ va rĕspunde ca omŭ onestŭ: Rĕu mergŭ! Totŭ astfelŭ Sasulŭ în Viena. Nicĭ unulŭ dintre d-vóstrĕ, întâlnindu-se cu unŭ frate germanŭ, nu póte sĕ ḑică: ne merge de minune nouĕ celorŭ din Ardélŭ! E datoria bărbatu'ui, sĕ arĕte fără de sfială asupra primejdiei. — Aceasta am făcut'o eu, şi vĕ rogŭ decĭ sĕ mĕ achitaţĭ. Insĕ nu aşŭ fi încă mulţămitŭ numai cu achitarea. Mi s'ar ḑice: eştĭ unŭ omŭ viclénŭ tu; câştigĭ pe judecătorĭ în favorulŭ tĕu, făcêndŭ paradă de simpatii germane, şi laşĭ apoi sĕ te rĕsplătéscă cu achitarea. Aşŭ dorí dar sĕ-lŭ potŭ convinge şi pe acusatorŭ, câtŭ de lipsită de temeiu e acusarea ce-mĭ face. Aşŭ dori ca după ce amŭ venitŭ ca duşmanĭ aicĭ, sĕ ne despărţimŭ ca prietinĭ. Aşŭ dori sĕ străbată în cercurĭ largĭ convingerea, că nicĭ din partea Românilorŭ, nicĭ din a Sasilorŭ, nu ameninţă primejdia ce se presupune, ci Maghiarii facŭ abusŭ de rolulŭ lorŭ conducĕtorŭ. Acésta amŭ ḑis'o şi în articolulŭ meu. N'amŭ ḑis, că Românii şi Sasii trebue sĕ fie duşmanĭ ai statului ungarŭ, ci amŭ enunţatŭ, că aceştĭ bieţĭ de ómenĭ, în urma întrebunţărei, pe care o facŭ Maghiarii de rolulŭ lorŭ conducĕtorŭ, contra propriei lorŭ voinţe trebue neapĕratŭ sĕ devină duşmanĭ ai statului ungarŭ. Acésta e vina mea, dacă e o vină acésta. Vĕ rogŭ sĕ mĕ achitaţĭ.

Cornelŭ **Popŭ Pĕcurarŭ**: Fie-mĭ permisŭ a mĕ esplica şi eu cu privire la causa mea, pentru ce anume amŭ subscrisŭ cu consciinţa liniştită articululŭ incriminatŭ. Şi fiindcă nu posedŭ perfectŭ limba germană, mĕ folosescŭ de dreptulŭ ce-mĭ dă legea de a mĕ pronuncia în limba mea maternă. D-lorŭ juraţĭ! Tóte nĕcazurile ce le suferŭ popórele din acéstă parte a monarchiei nóstre suntŭ productulŭ isvorîtŭ din îngrijirea naţiunii maghiare pentru viitorulŭ sĕu. Nu noi nicĭ celelalte popóre conlocuitóre, purtămŭ vina că naţiunea maghiară e atâtŭ de puţinŭ numĕrósă. Nouă ne e indiferentă lupta acestei naţiunĭ întru înmulţirea ei, numai sĕ nu se facă acésta pe pielea nóstră propriă, şi érăşĭ nu noi suntemŭ de vină că Dḑeu ne-a dăruitŭ cu trăinicie şi nicĭ nu e pĕcatulŭ nostru că poporulŭ maghiarŭ s'a aşeḑatŭ între astfelŭ de popóre pe care nu le potŭ contopi. S'au aşeḑatŭ şi ei unde au pututŭ şi nu póte nime sĕ tăgăduiască că acest poporŭ a luptatŭ cu multă abnegaţiune pentru viaţa sa. Eu nu o negŭ acésta, dér îi contestŭ dreptulŭ de-a amărĭ ḑilele cetăţenilorŭ nemaghiarĭ de dragulŭ limbii lui. Nu e de lipsă de a rĕsfoi istoria trecutului, trecŭ peste tóte greşelile trecutului ca preste nisce fapte ruginite, dreptăţĭ cuprinse în acte de statŭ rĕmână din a mea parte în archivele de statŭ, unŭ faptŭ însĕ relevezŭ: Românii suntŭ locuitorii cei maĭ vechĭ ai acestei patrie, şi astăḑĭ sub aşa numita corónă a Sf. Stefanŭ suntŭ în numĕrŭ aşa de considerabilŭ încâtŭ principiulŭ ce domnesce astăḑĭ în tótă Europa, principiulŭ naţionalităţilorŭ cere ca naţionalităţile de sub orice stăpânire sĕ fie îndreptăţite. Acestŭ spiritŭ alŭ timpului presentŭ şi bogăţiă a viitorului nu-lŭ vorŭ puté sugruma Maghiarii: elŭ poruncesce şi toţĭ trebue sĕ i ne supunemŭ. Dacă nime nu se póte mântui de acéstă poruncă a naturii, şi cu atâtŭ mai puţinŭ concetăţenii maghiarĭ, pentru ce se duşmănescŭ cu tote popórele? Maghiarii însĕ, guvernŭ şi poporŭ, suntŭ atâtŭ de înspăimêntaţĭ de viitorulŭ lorŭ încâtŭ credŭ şi acum în visurĭ şi astfelŭ se duşmănescŭ cu tótă lumea, vĕdŭ în tótă umbra unŭ pericolŭ şi vreau sĕ ne câştige dragostea cu sila. Dragoste cu sila nu sĕ face. Şi cetăţenii nemaghiarĭ ai acestui statŭ totŭ îi iubescŭ, dér îi iubescŭ de bună voiă, şi în dragostea cea mare ce o au pe conta pielei lorŭ cutéză a-i ferí de primejdii prin poveţe. Omulŭ cu pĕcatulŭ pe sufletŭ nu crede însĕ nimĕnui. Maghiarii îngrijiţĭ de viitorulŭ lorŭ nu potŭ suferi povaţa. Conscii de nedreptăţile ce ni se facŭ, ei nu potŭ crede, că le-ai puté da poveţe bune. Eu până ce n'amŭ vĕḑutŭ incriminatŭ articolulŭ de sub întrebare, n'am pututŭ nicĭ odată crede, că Maghiarii sĕ ne fi făcutŭ nouĕ atâta rĕu, decâtŭ ne tânguimŭ noi şi ceilalţĭ concetăţenĭ nemaghiarĭ ai acestei patrii. Vĕḑêndŭ însĕ încriminatŭ unŭ articulŭ ca şi celŭ da sub întrebare, unŭ articolŭ care arată cu tótă nevinovăţia o greşélă a poporului astăḑĭ la putere, unŭ articulŭ care le spune Maghiarilorŭ, că fapte de natura celei cuprinse în acestŭ articulŭ suntŭ în stare a sili pe popórele acestui statŭ poliglotŭ sĕ facă ele odată sfîrşitŭ rĕtăcitei Ungarie de astăḑi schimbêndu-o în unŭ statŭ mai echitabilŭ şi mai fericitorŭ — mi-amŭ ḑisŭ: mare trebue sĕ fie nedreptatea ce îndurămŭ din partea acestui statŭ când stăpânitorii lui nu potŭ crede că îlŭ poţĭ iubi. Abia acum începŭ a mĕsura greutatea încălcărilorŭ ce îndurămŭ. Mare rĕu trebuie sĕ ne fie făcutŭ statulŭ acesta ca sĕ nu se pótă crede că'lŭ iubimŭ. Eu nu mi-amŭ pututŭ şi nu'mĭ potŭ închipui nicĭ acum, cum pote cineva afla rĕutatea în articululŭ incriminatŭ. Duşmanulŭ însĕ când voiescĭ sĕ'lŭ ferescĭ de rele, crede că'lŭ împingĭ în primejdiă şi te dă pe mâna judecătorului.

Nisce cetăţenĭ vrednicĭ au riscatŭ averea copiilorŭ lorŭ, au jertfitŭ banĭ şi au creatŭ „Tribuna« pentru ca sĕ povăţuéscă statulŭ de primejdiile greşelelorŭ naţiunii dela putere. Naţiunea acésta nu crede însĕ că se póte ca cetăţenĭ nemaghiarĭ sĕ-şĭ jertféscă averea pe altarulŭ statului. Amŭ întrebatŭ de multe orĭ şi pe mulţĭ că pentru ce nu credŭ că noi le voimŭ binele, dar nu mi s'a spusŭ de locŭ. Amŭ rĕsfoitŭ apoi puţinŭ istoria câtorva ḑecĭ de anĭ şi n'am aflatŭ nicĭ o faptă prin care noi Românii ne-amŭ fi făcutŭ vinovaţĭ de atâta neîncredere. N'amŭ aflatŭ nicĭ unŭ actŭ de trădare de patriă ce l'ar fi încercatŭ moşii séu părinţii noştri. Căcĭ nu se póte ḑice despre Horia şi Cloşca că ei au trădatŭ patria. Ei s'au dusŭ cu credinţă la monarchulŭ de pe timpulŭ lorŭ alŭ acestei patrie. Revoluţionarii din 1784 mergeau cu fruntea senină înaintea fericitului împĕratŭ Iosifŭ. Séu se póte ca sĕ fie cineva aşa de coruptŭ încâtŭ sĕ păşéscă ca demnitate înaintea celuia pe care voiesce sĕ-lŭ tradeze? Unŭ omŭ curatŭ la sufletŭ nu-şĭ póte închipui atâta rĕutate. Mi-am ḑisŭ: De pe timpulŭ acesta nu poţĭ deduce nicĭ o causă de neîncredere. Dela 1784 până la 1878 nu mai cuprinde istoria patriei nóstre nicĭ unŭ titlu de revoluţiune. Amŭ studiatŭ dar mişcările acestui anŭ. N'amŭ aflatŭ pe nicĭ o pagină ca vre-unŭ părinte de alŭ nostru sĕ se fi făcutŭ vinovatŭ de trădarea de patriă. Nicăirĭ n'amŭ pututŭ ceti vre-unŭ nume românescŭ pentru alŭ căruia purtătorŭ sĕ se fie ridicatŭ furcĭ pentru crima de trădare de patriă şi mĕ îndoiescŭ că naţiunea maghiară ne-ar concede pe vre-unulŭ dintre cei pentru care s'au ridicatŭ în 1849 furcile. Eu sciu că acésta naţiune e cu multŭ mai jaluză decâtŭ sĕ ni-i lase nouĕ pre aceştĭ bărbaţĭ.

Glasulŭ acestui poporŭ curatŭ ca sórele, rîvnitorŭ de dreptate, a cerutŭ autorului articolului, din greşélă încriminatŭ, ca sĕ facă atenţĭ pe stăpânitorii sĕi de aḑĭ că s'a pronunţatŭ sentinţa de morte asupra alorŭ doi cetăţenĭ în o limbă pe carea ei nu o cunoscŭ. Ar fi lucru de rîsŭ ca sĕ îi fie unui statŭ »puternicŭ‘ ca alŭ Ungariei frică, că doi pĕcătoşĭ cu unŭ piciorŭ în grópă ar puté periclita statulŭ. Nu se mai periclita decĭ idea de statŭ maghiarŭ dacă judecătorii le făceau mângâierea de a-i judeca în limba lorŭ.

Apoi înşişĭ d-vóstră, d-lorŭ juraţĭ, v'aţĭ pututŭ convinge aḑĭ că d-lŭ acusatorŭ nu-şĭ póte motiva juridice acusa sa, ea e o acusă de sintimente înfrumseţată cu poesii.

D-lorŭ! Guvernulŭ, séu nu se vorŭ supĕra concetăţenii maghiarĭ când voiŭ ḑice că statulŭ maghiarŭ în forma lui de aḑĭ prin nedreptăţile de care se împărtăşescŭ naţionalităţile nemaghiare, prin şovinismŭ înstrăinéză inimile supuşilorŭ sĕi şi fiindcă Maghiarii, statulŭ ungurescŭ voiesce sĕ continue cu existenţa sa vătămătóre de până acum, trebue sguduitŭ până la temeliile lui, temeliile trebue sĕ rĕmână şi sĕ se ridice pe ele o clădire după unŭ planŭ mai solidŭ.... Vinovaţii de agitarea cetăţenilorŭ pacinicĭ suntŭ cei ce susţinŭ nedreptăţile de statŭ de aḑĭ. Sĕ se facă acestei monarchii dreptate, sĕ înceteze odată şovinismulŭ de a mai înstrăina inimile cetăţenilorŭ nemaghiarĭ şi sĕ se facă dreptate. D-lorŭ juraţĭ! Cu deplină cunosciinţă de ceea ce cuprinde articolulŭ încriminatŭ, convinsŭ atuncĭ, convinsŭ acum că articolulŭ încriminatŭ e o povaţă plină de iubire cătră statŭ, l-am subscrisŭ şi voiu subscrie totdéuna astfelŭ de poveţe chiar în interesulŭ statului. Aşteptŭ dar sĕ se pronunţe verdictulŭ prin cetăţenii imparţialĭ!

(Va urma).

Sĕrbătorirea episcopului Strossmayer.

La 4 Februariu episcopulŭ croatŭ Strossmayer a împlinitŭ alŭ 70-lea anŭ alŭ etăţii. Cu acéstă ocasiune „Pozor‘ arată într'unŭ articulŭ de fondŭ, că acestŭ anŭ e cu deosebire însemnatŭ pentru Croaţia, fiindcă în acestaşĭ anŭ se serbézá milenarulŭ apostolilorŭ Cirilŭ şi Metodiu, a cinciḑecea renascere a literaturei croate şi alŭ 70-lea anŭ alŭ nascerii episcopului Strossmayer. »Pozor« publică între altele şi următórea telegramă de felicitare ce s'a trimisŭ episcopului:

»Pe Escelenţa vóstră, Mecenatele promovatorŭ alŭ culturei naţionale, o felicită subscrisele presidii ale eruditŭlorŭ şi scriitorilorŭ de aci, ale reuniunilorŭ artistice şi înrudite cu acésta, cu ocasiunea ḑilei a şepteḑecea a fericitei nascerĭ şi dorimŭ, ca provedinţa divină sĕ ţină încă mulţĭ anĭ pe renumitulŭ fiu alŭ patriei spre folosulŭ şi onórea ei.‘

Telegrama e subscrisă de rectorulŭ universităţii, de preşedintele academiei sudslavice alŭ reuniunilorŭ: de arte, Maticei croate, archeologice, Hieronimŭ, juristilorŭ, pedagogice, economice, Alpilorŭ croaticĭ, de musică şi cântărĭ »Kolo« »Sloga« şi »Lyra.«

In Djacovar a fostŭ unŭ conductŭ cu facle. Telegrame de felicitare au sositŭ din tóte părţile. Intr'unŭ discursŭ, ce l'a ţinutŭ canoniculŭ Dr. Vais, arătă meritele marelui episcopŭ şi îi mulţămĭ, că a creatŭ, prin esemplulŭ sĕu, în Croaţia unŭ clerŭ patriotŭ. Meritele lui Strossmayer nu se potŭ întuneca nicĭ prin feştelirĭ, nicĭ prin pismă şi desfavóre, ci chiar şi clevetirile se vorŭ preface în norocŭ şi binecuvêntare pentru Croaţia, după cum odiniórá blestemulŭ lui Bileam s'a prefăcutŭ în binecuvêntare.

Strossmayer rĕspunse între altele: »Orĭ din ce parte arŭ venĭ clevetirile şi născocirile, nu mĕ vorŭ turbura. Consciinţa mea e liniştită. Nicĭ o faptă vătămătóre patriei séu bisericei nu o împovărézá. Orĭ ce aĭ da peste mine, voiu suporta cu răbdare, fiindcă prin aceea mĕ asémênŭ crucificatului mântuitorŭ şi sperŭ că astfelŭ folosescŭ şi mai multŭ naţiunei mele.«

Din Reichstagulŭ germanŭ.

Socialii democraţĭ au presentatŭ Reichstagului germanŭ unŭ proiectŭ de lege pentru protegiarea lucrătorilorŭ, care stabilesce unŭ oficiu imperialŭ de lucru, oficii de lucru, camere de lucru şi tribunale decîḑĕtóre. Oficiulŭ imperialŭ de lucru va avé sĕ supravegheze şi sĕ esecute hotărîrile propuse, precum şi sĕ ordineze şi sĕ conducă mĕsurile şi cercetările provocate spre binele lucrătorilorŭ; reşedinţa şi-o are în Berlin. Organisarea oficiului imperialŭ de lucru o hotărăşce consiliulŭ federalŭ şi aceluia îi sunt subordinate oficiele de lucru ce se vorŭ întocmí, celŭ multŭ până la 1 Iuliu 1886 prin lege imperială, pentru teritoriulŭ imperiului germanŭ în districte dela 200,000 până la 400,000 locuitorĭ. Oficiulŭ de lucru se compune dintr'unŭ consiliu de lucru şi din funcţionarii ajutătorĭ necesarĭ; elŭ ea hotărîrile şi decisiunile sale în modŭ colegialŭ. Oficiulŭ imperialŭ de lucru alege consiliulŭ de lucru din doi candidaţĭ propuşĭ de camera de lucru. Funcţionarii ajutătorĭ ce stau alăturea de consiliulŭ de lucru în esercitarea dreptului sĕu de supraveghere se alegŭ de camera de lucru, — se potŭ alege funcţionarĭ ajutătorĭ şi femei — şi anume jumĕtate dintre întreprinḑĕtorĭ şi jumĕtate dintre ajutórele lorŭ. In privinţa invalidităţii şi pensionării, funcţionarii oficielorŭ de lucru suntŭ subordinaţĭ hotărîrilorŭ legale valabile pentru ceilalţĭ funcţionarĭ ai statului. Funcţionarii oficiului imperialŭ de lucru şi consilierii de lucru séu ajutórele lorŭ au dreptulŭ sĕ esamineze în orice timpŭ localităţile de lucru, de asemenea dacă întreprinderile se facŭ de statŭ, de comune séu de privaţĭ, şi sĕ ia dispositiunile necesare pentru viaţa şi sănătatea lucrătorilorŭ. La esercitarea acestei supraveghĕrĭ autorităţile poliţienescĭ locale vorŭ sta în ajutorŭ. Pentru representarea intereselorŭ întreprinḑĕtorilorŭ şi ajutórelorŭ lorŭ, în fie-care districtŭ alŭ oficiului de lucru se va întruni o cameră de lucru din 24 séu celŭ multŭ din 36 membri, dintre întreprinḑĕtorĭ şi ajutórele lorŭ mai bătrânĭ. Votulŭ e egalŭ, nemijlocitŭ şi secretŭ. Camerele de lucru vorŭ examina efectulŭ tractatelorŭ de comerţŭ şi navigaţiune, vămile, dările, taxele, lefurile, preţurile mâncărilorŭ şi chiriilorŭ, raporturile de concurenţă, scólele de cultură şi institutele industriale, colecţiunile de modelŭ şi mostre, starea locuinţelorŭ, referinţele sanitare şi de mortalitate a poporaţiunei lucrătóre. Camerele de lucru vorŭ fixa şi lefurile tuturorŭ lucrătorilorŭ ajutătorĭ. Plângerile asupra lefurilorŭ fixate le resolvă dieta camerelorŭ de lucru. Tribunalele deciḑĕtóre resolvă certele dintre întreprinḑĕtorĭ şi lucrătorĭ. Se póte apela în contra hotărîrilorŭ la camerele de lucru în timpŭ de o sĕptĕmână dela darea sentinţii.

Aşteptămŭ se vedemŭ, ce sórte va avé acestŭ proiectŭ de lege, care va provocá de sigurŭ furtunóse desbaterĭ.

SCIRILE ḐILEI.

Primimŭ din Sibiiu următórea împărtăşire:

Spre orientare. La numĕrósele întrebări, ce ni se facŭ din tóte părţile în privinţa inactivărei societăţii »**Opinca română**,« ne luămŭ voiă a rĕspunde pe calea acésta, că statutele substernute la 24 Iuniu a. tr. înaltului ministeriu reg ung. de interne spre a fi provĕḑute cu clausula de aprobare, prin resoluţiunea ddt. 3 Dec. s'au înapoiatŭ subscrisului comitetŭ ad hoc cu aceea, ca cerculŭ de activitate alŭ societăţii sĕ se restrîngă la ţĕrile aparţinătóre corónei ungare. Modificându-se conformŭ acesteia statutele, s'au înaintatŭ de nou la d-lŭ

ministru. Până la urmata aprobare lucrările pentru inactivare se voră ţiné în suspensă.

Sibiiu, 24 Ianuariu 1885.

Pentru comitetulă ad hoc.

Anania Trombitaşă.

—0—

Sâmbăta viitóre în 2 (14) Februariu, Reuniunea română de cântări de aci va aranja a treia convenire colegială. Programa o vomă publica'o în unulă din numerii viitorĭ.

—0—

Din Iclodulă mică ni se scrie, că doi tinerĭ ţĕranĭ au făcută rĕmăşagă sĕ bea fiecare câte optă optace (o cupă veche) de vinarsă. Unulă din ei, fiulă unei vĕduve din Şoimuşă, care venise în Iclodulă mică ca frate de mirésă, cândă isprăvĭ cu beutulă, căḑù la pământă ca ună lemnă şi nu se deşteptă mai multă. Ală doilea scăpă întregă şi sănătosă, deórece bĕù numai apă curată în locă de rachiu.

E datoria preoţilorŭ şi învĕţătorilorŭ sĕ vegheze asupra tinerilorŭ cu înclinărĭ rele, sĕ'i lumineze, căcĭ astfelŭ de apucăturĭ nu ne aduce nicĭ onóre nicĭ bine. Sĕ lase rachiulŭ otrăvitorŭ alŭ jidovului la o parte, dacă vrea ţĕranulŭ sĕ scape de miseriă. Când starea materială a ţĕranului va fi bună, nu va suferi nicĭ preotulŭ nicĭ învĕţătorulŭ, nicĭ ţĕrănimea.

—0—

Primimŭ din Biserica-Albă înscinţarea, că Corulŭ vocalŭ românŭ de acolo va arangiá în 12 Februariu 1885 st. n. prima serată ordinară cu jocŭ în sala otelului »Stadt Wien« în care se va esecută următórea programă: 1. »Tătarulŭ«, corŭ bărbătescŭ. 2. »Luntraşulŭ«, corŭ mestecatŭ de C. R. Karas. 3. »Botezulŭ«, corŭ bărbătescŭ de Schäffer. 4. „Adio la Carpaţĭ", corŭ mestecatŭ. 5. Tablourĭ vii: a) „Danţŭ andalusic," b) »Coriolan şi Veturia,« c) Uciderea lui »Caius Julius Caesar.« Jocŭ. Bilete de vênḑare (70 cr. de persóna) se află de vênḑare la d-nii Alois Mina, Dem. Bălănescu, şi Nic. Krestics în Biserica-Albă, ér séra la cassă cu 80 cr.

—0—

La înmormêntarea rabinului supremŭ din Aradŭ Iacob Steinhardt au luatŭ parte şi episcopulŭ Meţianŭ, tótă preoţimea diferitelorŭ confesiunĭ, corpulŭ funcţionarilorŭ, maiorulŭ Pavelŭ în numele garnisónei, mai multe deputaţiunĭ din diferite comune, tribunalulŭ, corpulŭ profesorilorŭ, tóte reuninnile cu stégurile lorŭ, şi mai multe mii de ómenĭ.

—0—

Deputatulŭ croatŭ Radosevicĭ capĕtă în ḑilele acestea decisiunea consiliului de onóre, care fu întărită şi de ministerŭ, că elŭ îşĭ perde gradulŭ de oficerŭ, pentrucă a subscrisŭ unŭ actŭ alŭ cărui conţinutŭ n'ar fi compatibilŭ cu caracterulŭ de oficerŭ.

—0—

Bilanţulŭ casei de economii patriotice din Pesta arată unŭ câştigŭ curatŭ de 1.197,682 fl. Tóte sumele elocate facŭ 79 de milione florinĭ, dintre carĭ 69 de milióne suntŭ puse cu cărticele. Reservele facŭ 8 milióne de florinĭ. Frumosŭ capitalŭ se administréză la acésta casă. — Bilanţulŭ Panoniei, societate de morĭ cu vaporŭ, încheie cu unŭ câştigŭ curatŭ de 62,052 fl. Pentru fiecare acţiă se plătesce dividendă de 50 fl. şi 1782 fl. se petrecŭ în contulŭ nou.

—0—

Consiliulŭ de direcţiune alŭ Băncii naţionale sêrbescĭ publică următorulŭ comunicatŭ: deórece profitulŭ băncii naţionale dela înfiinţarea ei până astăḑĭ, după detragerea cheltuelilorŭ, nu ajunge pentru a se plăti cuponulŭ dela 1 Ianuariu, direcţiunea a hotărîtŭ ca deocamdată sĕ se suspindă plata acestui cuponŭ. Totŭ acelaşĭ Consiliu anunţă că interesele de escomptŭ s'au ridicatŭ la 6%, lombardulŭ la 7%. (In Austria acestea sunt 4% şi 5%).

—0—

„Monitorulŭ oficialŭ« din Bucurescĭ publică următórea lege: Taxa de exportaţiune prevĕḑută la art. 668 şi 669 din tarifa drepturilorŭ de vamă pentru »sdrenţe şi petice« şi pentru „maclature de imprimeriă, sdrenţe şi rĕmăşiţe de chârtii", se ridică la ḑece lei de fie-care sută de chilograme.

—0—

Direcţiunea generală a căilorŭ ferate române aduce la cunoscinţa generală, că cu începere dela 15 Februariu n. se va deschide linia ferată Bacău-Pétra pentru traficulŭ de călĕtorĭ, bagage şi mărfurĭ de mare şi mică iuţélă.

—0—

In 2 Februariu, séra pe la 9 óre, s'a simţitŭ unŭ violentŭ cutremurŭ de pământŭ în Banjaluca, Jaice, Vacarvacuf şi Travnicŭ. Durata a fostŭ de 8 secunde.

—0—

Cismarulŭ Iulius Lieske din Zossen, care e arestatŭ sub bănuiala că a omorîtŭ pe poliţaiulŭ Rumpff, până acum n'a putută fi doveditŭ, deşi a fostŭ confrontatŭ cu mai multe persóne. Se bĕnuesce că elŭ a avutŭ rolulŭ d'a amăgi poliţia faţă cu făptuitorii.

In Berlinŭ s'au arestatŭ mai mulţĭ anarchiştĭ. In Mannheim s'a arestatŭ unŭ lucrătorŭ boemŭ, ér în Dresda doi studenţĭ ruşĭ; d'aci s'au isgonitŭ mai mulţĭ socialiştĭ.

—0—

O telegramă din Londra spune că în Whitechapel s'a arestatŭ unŭ individŭ, care e bănuitŭ, că a luatŭ parte la atentatele cu dinamită din Londra şi care ar avé legăturĭ cu arestatulŭ Cunningham.

—0—

La 2 Februariu séra s'a ţinutŭ în Newyork o adunare de socialiştĭ şi anarchiştĭ, care s'a terminatŭ cu o straşnică păruială. Poliţia a arestatŭ pe convocătorii adunării.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

Şedinţa dela 23 Ianuariu. — Interpelarea d-lui Cozadini adresată d-lui ministru alŭ instrucţiunei publice în privinţa turburărilorŭ dela facultatea de medicină din capitală se amână peste 3 ḑile, lipsindŭ atâtŭ titularulŭ câtŭ şi d. preşedinte alŭ consiliului, ambii, fiindŭ bolnavĭ. Se citesce raportulŭ comisiunei delegaţilorŭ care a respinsŭ proiectulŭ de lege privitorŭ la cedarea gratis, de cătră ministerulŭ domenielorŭ, judeţului Vâlcea a viei Statului în suma de 8 pogóne numită Bistriţa din comuna Drăgăşanĭ, dealulŭ Oltului, judeţulŭ Vâlcea, pentru înfiinţarea de cătră numitulŭ judeţŭ a unei ferme-modelŭ pentru desvoltarea viticulturei. D. N. Voinow luândŭ cuvêntulŭ susţine proiectulŭ şi combate conclusiunile raportului: d-sa arată importanţa formărei unei asemenea ferme-modelŭ, pentru desvoltarea viticulturei la noi în ţéră, décă nu pe o scară aşa de intinsă ca în străinătate, celŭ puţinŭ sĕ dea primele idei ale cultivărei viilorŭ. D. ministru alŭ domenielorŭ spune că d-sa nu este decâtŭ itermediarulŭ între cererea judeţului şi Cameră, căcĭ judeţulŭ, neputêndŭ face proiecte de legĭ, s'a adresatŭ ministerului şi că d-sa, presentândŭ deliberărei Camerei acestŭ proiectŭ, nu a făcutŭ decâtŭ sĕ'şĭ împlinéscă datoria; Camera decĭ póte sĕ admită séu sĕ respingă proiectulŭ după cum va crede de cuviinţă că este bine. Punêndu-se la votŭ conclusiunile raportului, cari sunt pentru respingerea proiectului de lege mai susŭ citatŭ, se admitŭ. Se citesce proiectulŭ de lege prin care se deschide pe séma ministerului de rĕsboiu unŭ creditŭ de 2 mii lei pentru înmormêntarea repausatului generalŭ Dabija şi se primesce fără discuţiune.

Şedinţa dela 24 Ianuariu. — D. V. Epurescu dă cetire unei propunerĭ semnată de 9 deputaţĭ privitóre la reabilitarea condamnaţilorŭ. D. I. I. Rădulescu cere din nou sĕ 'i se pună la disposiţiune dosarele lucrărilorŭ liniei ferate Golescĭ-Câmpu-Lungŭ. D. Tache Ionescu dă cetire unei propunerĭ, susţinută de 20 d-nĭ deputaţĭ, pentru modificarea articolului 368 din legea instrucţiunei publice din 1864. Se cere urgenţa, care punêndu-se la votŭ, nu se primesce. D. Gr. Cozadini cere a i se pune la disposiţiune regulamentele privitóre la instrucţiunea publică. Din causa indisposiţiunei d-lui ministru de interne, se amână pentru Marţĭ interpelarea d-lui M. Teodorénu privitóre la ingerinţele ce se pretinde că le-ar fi făcutŭ administraţiunea judeţului Argeşŭ în ultimele alegerĭ ce s'au făcutŭ la Pitescĭ.

(Senatulŭ)

Şedinţa dela 24 Ianuariu. — S'a decisŭ ca o comisiune de 5 membri sĕ represinte Senatulŭ la ceremonia funebră a decedatului generalŭ Slăniceanŭ, ce se va face Sâmbătă, şi care comisiune e compusă din d-nii N. Pessiacov, dr. Varlam, Alexandru Christofi, Gr. Monteor şi Remus N. Opreanu eşiţĭ la sorţĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Berlin, 7 Februariu. — Rupsch, care a fostŭ condamnatŭ la mórte pentru atentatulŭ delà Niederwald, a fostŭ graţiatŭ la temniţă pe viaţă. Reinsdorf şi Kurschler vorŭ fi esecutaţĭ aḑĭ de diminéţă în Halle.

Londra, 7 Februariu. — Consiliulŭ de ministri s'a întrunitŭ. Se ḑice că se va hotărî pentru o energică politică. Wolseley va schimba tabĕra, ca sĕ bată pe Mahdi, sĕ elibereze pe Gordon séu sĕ'lŭ rĕsbune. E probabilŭ că se vorŭ trimite trupe indiane spre întărire.

DIVERSE.

Unŭ duelŭ în trenŭ. — O femeiă care luase locŭ într'unŭ vagonŭ alŭ unui trenŭ de mărfurĭ dela Louisville and Levington, a fostŭ causa unei certe între conductorulŭ George Jackson şi frênarulŭ James Wilson. Pentru a pune capĕtŭ acestei certe, au hotărîtŭ a se bate în duelŭ cu pumnalulŭ, d'asupra vagonului. Trenulŭ mergea atuncĭ cu o iuţélă de 30 mile pe oră, şi se afla între Christianburg şi Emmence. Cei doi indiviḑĭ se urcară pe vagonŭ, încunjuraţĭ de ceilalţĭ funcţionarĭ ai trenului. Intr'unŭ minutŭ sângele începù să curgă d'asupra vagonului, dar furia lorŭ devenia din ce în ce mai mare. Amêndoi mânuiau bine pumnalele şi apărau cu braţulŭ loviturile carĭ ameninţau părţile vitale. Lupta ţinea de mai multe minute, când o sguduitură puternică a trenului, descriindŭ o curbă, făcù ca conductorulŭ sĕ'şĭ pérdă echilibrulŭ. Elŭ căḑù, şi martorii profitară d'acestŭ incidinte pentru a se pune între dînsulŭ şi adversarulŭ sĕu, dechiarândŭ că onórea era satisfăcută şi că nu le mai dĕdeau voie sĕ se bată. Conductorulŭ şi frênarulŭ au recunoscutŭ că martorii avéu dreptate, şi şi-au băgatŭ pumnalele în busunarŭ. La sosirea trenului la Luisville, au fostŭ transportaţĭ la reşedinţele lorŭ. Amêndoi avéu braţele pline de împunsăturĭ; Jackson primise o rană fórte periculósă la peptŭ.

* * *

Omulŭ-museu. Poliţia din Leicester (Englitera), avêndŭ sĕ judece pe unŭ beţivŭ, a descoperitŭ că acestŭ credinciosŭ discipolŭ alŭ lui Bacus îşĭ văpsia corpulŭ făcêndŭ totŭ felulŭ de figurĭ pe dênsulŭ. Écă catalogulŭ lucrărilorŭ de artă, datŭ de poliţie, aflate pe corpulŭ acestui individŭ: Pe braţulŭ dreptŭ: portretulŭ unui marinarŭ, unŭ crucifics, unŭ pesce, unŭ altŭ marinarŭ purtândŭ mai multe steagurĭ cu numele »Carlota,« scrisŭ cu litere marĭ. Pe braţulŭ stângŭ unŭ pesce, unŭ aginte de poliţie arestândŭ p'unŭ făcĕtorŭ de rele, cu legenda următóre: »Credinţă, speranţă şi caritate.« Pe peptŭ: unŭ coteţŭ de porumbei, o clae de fênŭ, buchete de copacĭ, unŭ omŭ preumblândŭ unŭ berbece şi unŭ porcŭ, — de desuptulŭ căruia era scrisŭ fórte frumosŭ: »Iubesce-mĕ şi nu mĕ părăsi,« »In memoria tutorŭ pe carĭ îi iubescŭ;« apoi, o femeă scoţiană danţândŭ cu unŭ soldatŭ scoţianŭ. Pe stomacŭ: scene militare; mai multe baionete, tobe, tunurĭ, muniţiunĭ de rĕsboiŭ, unŭ ulciorŭ, unŭ paharŭ şi douĕ pipe încrucişate. Pe piciorulŭ stângŭ: portretulŭ unui necunoscutŭ. Pe piciorulŭ dreptŭ: o femeiă ridicândŭ unŭ drapelŭ, şi doi taurĭ luptându-se într'o câmpiă.

* * *

O escomunicare. — O scrisóre pastorală a archiepiscopului din Genua a pronunţatŭ escomunicarea în contra tuturorŭ cetitorilorŭ din acestŭ oraşŭ a ḑiarului La Epoca. care a publicatŭ o foiţă întitulată: Amanta unui Papă.

* * *

Pe unŭ sloiu de ghiaţă. — O miiă de persóne patinau pe lacul Lowerz, în Elveţia, aprópe de Lucerna. Petrecerea eraadintre cele mai plăcute, toţĭ erau veselĭ şi voioşĭ, când dândŭ d'odată se aude o trosnitură îngrozitóre şi o bucată fórte mare de ghéţă sĕ rupse de la malŭ şi pornesce repede spre mijloculŭ lacului, avêndŭ pe dênsa trei sute patinorĭ. In timp de mai multe ore, nufu cu putinţă de a da nicĭ unŭ ajutorŭ naufragiaţilorŭ şi d'a opri sloiulŭ de ghiaţă, care ameninţa d'a se sfărîma şi d'a răpi speranţa şi afecţiunea a trei sute de familiĭ. Ce grózà! In fine, prin nisce sforţărĭ de necreḑutŭ, se putu trage la malŭ sloiulŭ de ghiaţă şi toţĭ patinorii fură scăpaţĭ.

Căsătoria. — Duminecă în 27 Ianuariu v. se va celebra în biserica Sf. Adormirĭ din Turcheşŭ, (Sĕcele) căsătoria d-lui I. G. Drăgănescu cu d-şóra Maria B. Petcu.

* * *

Losurile de Bucurescĭ 20 Lei. — Le sortarea dela 1 Februariu a acestorŭ losurĭ au eşitŭ următórele serii: 28, 160, 304, 342, 365, 403, 676, 793, 948, 974, 995, 1009, 1094, 1287, 1360, 1423, 1608, 1701, 1702, 1736, 1826, 1925, 1955, 1965, 2051, 2110, 2186, 2204, 2218, 2286, 2287, 2314, 2320, 2458, 2461, 2524, 2533, 2551, 2584, 2621, 2668, 2671, 2689, 2827, 2840, 2870, 2984, 3036, 3103, 3114, 3159, 3175, 3189, 3452, 3476, 3591, 3635, 3637, 3639, 3659, 3697, 3743, 3762, 3772, 3812, 3921, 3940, 3943, 4102, 4177, 4358, 4433, 4594, 4719, 4796, 4906, 4917, 5051, 5322, 5340, 2352, 5353, 5379, 5394, 5429, 5502, 5547, 5588, 5670, 5747, 5769, 5772, 5809, 5997, 6146, 6298, 6334, 6381, 6444, 6461, 6498, 6519, 6521, 6544, 6684, 6752, 6881, 6937, 7096, 7228, 7253, 7291, 7292, 7493.

Invitare.

On. Domnĭ membri ai Reuniunii române de gimnastică şi cântări din Braşovŭ suntŭ poftiţĭ la adunarea generală, ce se va ţiné Duminecă în 3 (15) Faurŭ a. c. în sala de desemnŭ a gimnasiuiui românŭ la 3 ore postŭ meridiane.

Braşovŭ în 7 Faurŭ (26 Ianuariu) 1885.

Ioanŭ Lengerŭ, preşedinte. **Dr. I. Bozoceanu**, notariu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 6 Februarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ ungară 6%	—.—	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	98.60	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.50
Rentă de hârtiă 5%	94.30	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.30	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.80	Renta de hârtiă austriacă	83.45
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.50	Renta de arg. austr.	84.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50	Renta de aurŭ austr.	106.70
Bonurĭ rurale ungare	102.—	Losurile din 1860	137 80
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Acţiunile băncel austro-ungare	867.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.50	Act. băncel de creditŭ ung.	313.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—	Act. băncel de creditŭ austr.	304.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.50	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
		Napoleon-d'orĭ	9.76½
		Mărcĭ 100 imp. germ.	60.30
		Londra 10 Livres sterlinge	123.70

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 24 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	—	—
Renta rom. amort. (5%)	93¾	—
» convert. (6%)	—	—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	—
Credit fonc. rural (7%)	98¼	—
» „ „ (5%)	84⅜	—
» » urban (7%)	96⅛	—
» » » (6%)	90⅝	—
» » » (5%)	83¼	—
Banca naţională a României	1185	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	275	—
« » » Naţională	200	—
Aurŭ	12¼%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 7 Februarie st. n. 1885.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.60	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.75	»	9.77
Lire turcescĭ	»	10.98	»	11.—
Imperialĭ	»	9.98	»	10.—
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	128.—	»	129.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

CONCURSŬ

pentru ocuparea postului de ajutoriu de secretariu la camera comercială şi industrială din Braşovŭ.

La camera comercială şi industrială din Braşovŭ a devenitŭ vacantu postulŭ de ajutoriu de secretariu. Retribuţiunile lui suntŭ: salariulŭ anualŭ 700 fl. şi bani de cuartirŭ 150 fl. O condiţiune a punerii în postŭ este, că amêndóue părţile îşĭ reservă dreptulŭ, de a denunţa serviţiulŭ cu o jumĕtate de anŭ înainte. Camera publică acestŭ concursŭ pentru acestŭ postŭ cu acea determinaţiune, ca petiţiunile sĕ se insinueze până în 28 Februariu n. 1885 în cancelaria comercială şi industrială din Braşovŭ în casele lui Schobeln din piaţă Nr. 89.

Numai acelŭ concurentŭ póte fi consideratŭ, carele

1) n'a trecutŭ peste 40 de anĭ şi va produce despre acésta, testimoniu de botezŭ.
2) care a absolvatŭ o şcólă înaltă juridica séu tecnică séu economică şi va alătură pe lângă petiţiune şi testemoniile respective.
3) Concurentulŭ are sĕ documenteze prin testimonii competente eserciţiulŭ în limba germână şi maghiară ca limbĭ oficióse, şi în limba română ca limbă de comunicare.
4) Concurentulŭ sĕ fie în posiţiune de a puté întrá în serviţiulŭ camerii comerciale şi industriale cu 1-a Aprile n. 1885.

Braşovŭ 27 Ianuariu n. 1885

Camera comercială şi industrială
Adolf Hesshaimer. vicepreşedinte.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşeni	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşeni	7.00

Timişóra-Aradŭ	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşeni—Simeria (Piski)	Trenŭ omnibus
Petroşeni	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile grÓse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.